

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 11 (747)

2016 m. balandžio 16 d.
Kaina 0,65 euro cento
Išėina šeštadieniais

LIETUVA NUO A IKI Z

NEMUNO PILIŲ KRAŠTAS – JURBARKAS

4–5 p.

Kokie rajono pasiekimai ir artimiausi planai, mintimis dalijasi rajono meras Skirmantas Mockevičius (nuotr.) ir kiti vadovai

Ryškiausi Jurbarko rajono akcentai – Raudonės ir Panemunės pilys

Iš savivaldybių gyvenimo _____ 6–7 p.

Socialinėms bėdoms spręsti – papildomos lėšos ir raginimas dalytis _____ 11 p.

Plungė siekia 2022 metais tapti Europos kultūros sostine,
o Šiauliuose prasideda Prisikėlimo aikštės projektavimo darbai _____ 12 p.

Gyvenimas virš kraterio _____ 14 p.

Redakcijos kolegija

Juozas BERTAŠIUS

Šakių rajono savivaldybės meras

Nijolė DIRGINČIENĖ

Birštono savivaldybės merė

Antanas ČERNECKIS

Rietavo savivaldybės meras

Gintautas GEGUŽINSKAS

Pasvalio rajono savivaldybės meras

Vytautas GRUBLIAUSKAS

Klaipėdos miesto savivaldybės meras

Alvydas KATINAS

Utenos rajono savivaldybės meras

Valerijus MAKŪNAS

Kauno rajono savivaldybės meras

Artūras MARGELIS

Lazdijų rajono savivaldybės meras

Zdzisław PALEVIČ

Šalčininkų rajono savivaldybės meras

Povilas ŽAGUNIS

Panevėžio rajono savivaldybės meras

Roma ŽAKAITIENĖ

Lietuvos savivaldybių asociacijos direktorė

Leidžia viešoji įstaiga Savivaldybių žinios

Direktorė

Lina BELEVIČIENĖ

Atsakingasis redaktorius, fotokorespondentas

Romas GURKLYS

Bendradarbė

Barbora GAUDUTĖ

Stilistė-korektorė

Janina MALKENIENĖ

Kaštonų g. 4, LT-01107 Vilnius

Tel.: (8 5) 262 2083 / 262 0847

Faks. (8 5) 262 2083

El. p. info@savzinios.lt

savivaldybiu.zinios@gmail.com

Interneto svetainė www.lsa.lt

...

Spausdina AB „Spauda“

Laisvės pr. 60, LT-05120 Vilnius,

www.spauda.com

Ofsetinė spauda, 2 sp. lankai

ISSN 1392-2467

Tiražas 2200 egz.

LSA KOMITETE SVARSTYTOS ŽEMĖS VALDYMO IR KAIMO REIKALŲ AKTUALIJOS

Merai ir šalies savivaldybių kaimo reikalų specialistai Vilniuje aptarė paramos pieno gamintojams, melioracijos, apleistų pastatų ir naujų reikalavimų savivaldybių darbuotojams klausimus.

Vienas svarbiausių balandžio 7 d. vykusio Lietuvos savivaldybių asociacijos (LSA) Žemės valdymo ir kaimo reikalų komiteto posėdžio klausimų buvo Žemės ūkio ministerijos (ŽŪM) numatoma papildoma parama Lietuvos pieno gamintojams. Ministerijos atstovo teigimu, savivaldybių laukia nemažas iššūkis per trumpą laiką surinkti paraiškas iš karvių augintojų ir priimti sprendimus dėl šios paramos skyrimo. Manoma, kad šiemet pieno gamintojams bus papildomai išmokėta iki 18 mln. eurų.

Posėdyje aptartas ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (VMVT) vadovo sprendimas, kad savivaldybių specialistai turės aplankyti visus mažuosius kiaulių auginimo ūkius ir juos įvertinti biosaugos reikalavimų požiūriu. Komiteto nariai pažymėjo, kad su LSA šis klausimas nebuvo derintas, todėl dabar savivaldybėms kyla daug klausimų. Savivaldybių nuomone, naujam reikalavimui įgyvendinti turėtų būti skirtos papildomos lėšos. Dėl šių lėšų LSA atstovai kreipsis į ŽŪM vadovus.

Svarstytas ir klausimas dėl sureguliuotų upelių statusą turinčių melioracijos griovių tvarkymo. Komiteto nariai atkreipė dėmesį, kad iki šiol už šį klausimą atsakingos ŽŪM ir Aplinkos ministerija (AM) skirtingai interpretuoja padėtį, todėl savivaldybėms ir gyventojams kyla keblumų tvarkant melioracijos įrenginius. Posėdyje dalyvavę abiejų ministerijų atstovai patikino, kad netrukus bus atsakyta pernelyg griežtų reikalavimų miltiniams objektams ir palengvintas jų tvarkymas. LSA atstovai teigiamai vertino ŽŪM pastangas atsižvelgti į savivaldybių pateiktas pastabas ir pasiūlymus dėl melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitos.

Posėdyje aptartas ir savivaldybių balanse esančių ūkininkų ūkių elektros tinklų pardavimas ir apleistų, neekspluatuojamų pastatų naudojimo priežiūros teisės aktų tobulinimas. Pastarąjį klausimą ketinama svarstyti balandį vyksiančiame LSA valdybos posėdyje.

BRIUSELYJE RK NARIAI SPRENDĖ AKTUALIUS APLINKOS, EKONOMIKOS SKATINIMO IR AUTORIŲ TEISIŲ KLAUSIMUS

Pabėgėlių krizė, aplinkosauga, autorių teisės ir ekonomikos skatinimas – tai svarbiausi klausimai, kuriuos balandžio 7–8 d. aptarė Europos šalių vietos valdžių atstovai Briuselyje vykusioje Regionų komiteto (RK) 117-oje plenarinėje sesijoje. Ši sesija buvo pirmasis didesnis vietos ir regionų valdžių politikų sambūris Briuselyje po kovo 22 d. šiame mieste įvykdytų teroristinių išpuolių. Jų aukas politikai pagerbė tylos minute.

Sesijoje buvo diskutuojama apie veiksmingas priemones siekiant užbaigti ekonominės ir pinigų sąjungos sukūrimą ES, sprendžiamas nacionalinių skatinamojo finansavimo bankų vaidmuo remiant investicijų planą Europai, dalijamasi nuomonėmis, kaip užtikrinti atsakingesnę prekybą ir investavimo politiką Europoje ir kaip geriau panaudoti ES vidaus rinkos teikiamus privalumus. Politikai išklausė Europos investicijų banko pirmininko pavaduotojo Lazlo Baranyay pranešimo.

Svarstant aplinkosaugos klausimus aptarti būdai, kaip vietos ir regioninės valdžios institucijos gali prisidėti mažinant anglies dvideginio emisiją. Skatinama investuoti į mažo emisijos kiekio technologijas, suteikti daugiau galimybių energijos vartotojams pasirinkti energijos išteklius stebint jų vartojimą ir taupymą.

Sesijoje vietos ir regionų valdžioms atstovaujantys politikai taip pat diskutavo, kaip daugiau dėmesio skirti pabėgėlių situacijai jų kilmės šalyse, kurti veiksmingą kovos su prekyba žmonėmis sistemą ir prisidėti prie stabilumo kūrimo už ES ribų.

RK nariai patvirtino ir komiteto nuomonę dėl ES autorių teisių taisyklių modernizavimo. Šią nuomonę rengė Lietuvos delegacijos RK vadovas, Zarasų rajono tarybos narys Arnoldas Abramavičius. Nuomonėje pranešėjas pabrėžė, kad, technologijų pažangai darant poveikį vartotojų elgsenai, ES būtina modernizuoti autorių teisių apsaugos užtikrinimo sistemą taip, kad ji leistų išnaudoti elektroninės prekybos potencialą, užtikrintų geresnę prieigą prie turinio visoje ES ir kartu apsaugotų autorių teises skaitmeninėje rinkoje.

Sesijoje patvirtintas ir 2017 metų RK pajamų ir išlaidų sąmatos projektas.

Lietuvai šioje plenarinėje sesijoje atstovavo A. Abramavičius, LSA prezidentas, Druskininkų meras Ričardas Malinauskas, Klaipėdos miesto meras Vytautas Grubliauskas, Kazlų Rūdos meras Vytautas Kanevičius, Jonavos rajono meras Mindaugas Sinkevičius, Pagėgių meras Virginijus Komskis, Panevėžio rajono meras Povilas Žagunis, Kauno miesto savivaldybės tarybos narys Andrius Kupčinskas ir Švenčionių rajono tarybos narys Vytautas Vigelis.

SAVIVALDYBIŲ SPECIALISTAI DOMĖJOSI NORVEGIJOS PATIRTIMI GERINANT ORO KOKYBĘ

Lietuvos savivaldybių specialistai balandžio 6–7 d. lankėsi Norvegijoje, kur susipažino su šios šalies vietos savivaldos institucijų darbu oro kokybės srityje. Dvylikos už šią sritį atsakingų Lietuvos savivaldybių specialistų kelionė yra dalis LSA kartu su Norvegijos vietos ir regionų valdžių bei darbdavių asociacija vykdomo projekto „Tvarus energijos ir aplinkos kokybės valdymas vietos lygmeniu“. Projekto metu Lietuvos savivaldybės pa-

rengs Atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros planus ir Aplinkos oro kokybės valdymo programas, kuriuos vėliau savo darbe galės panaudoti ir kitos savivaldybės.

Kadangi Norvegija yra pasaulyje pirmaujanti šalis įgyvendinant aplinkosaugos iniciatyvas, vizito į šią šalį metu Lietuvos savivaldybių specialistai susipažino su Baerumo ir Bergeno savivaldybių darbu mažinant oro taršą, nustatant ir gerinant oro kokybę, rengiant ir įgyvendinant su tuo susijusias metodikas. Susitikimuose aptariami oro kokybės gerinimo būdai, tokie kaip eismo reguliavimas, viešojo transporto atnaujinimas, pėsčiųjų zonos, dviračių takai, dulkių mažinimas, taip pat žiemos sezono iššūkiai, centrinio šildymo, atliekų tvarkymo klausimai ir teisinės oro kokybės nustatymo bei valdymo bazės aspektai.

Norvegijos vietos valdžios atstovai taip pat dalijosi patirtimi, kaip lankščiai bendradarbiauti ir dirbti su centrinės valdžios institucijomis siekiant darnaus oro kokybės gerinimo.

Planuojama, kad įgyvendinant projektą bus surengti ir Lietuvos savivaldybių aplinkosaugos bei energetikos specialistų ir merų vizitai į Norvegijos institucijas. Atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros planai šiuo metu rengiami Rokiškio ir Kėdainių rajonų, Klaipė-

dos miesto ir Birštono savivaldybėms, Aplinkos oro kokybės valdymo programos – Jonavos, Panevėžio ir Vilniaus rajonų savivaldybėms.

Parengė LSA atstovė viešiesiems ryšiams Indrė Vilūnienė

BENDRUOMENIŠKUMAS PRASIDEDA NUO ŽMOGAUS

BARBORA GAUDUTĖ

Jau antrus metus Mykolo Romerio universitetas (MRU), Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir „Savivaldybių žinių“ redakcija skelbia respublikinį konkursą „Bendruomenė – švyturys 2015 – kelias į sėkmę“. Balandžio 13 d. universitete surengta konkurso nugalėtojų apdovanojimo ceremonija.

„Profesorius Saulius Nefas tapo bendruomenių guru. Jo iniciatyva mūsų universitete jau aštuntą kartą rengiama bendruomenėms skirta konferencija, kurios metu mokslininkai, politikai, bendruomenių atstovai diskutuoja apie bendruomeniškumo vystymo galimybes ir kiekvieno žmogaus svarbą šiame procese. Juk gyvenimo kokybė yra tokia, kokią mes patys kuriame“, – sveikindamas atvykusiuosius į nominacijų teikimo ceremoniją ir bendruomenių veiklai skirtą konferenciją kalbėjo MRU rektorius doc. dr. Algirdas Monkevičius. Jis pažymėjo, kad puoselėjant bendruomeniškumą svarbus vaidmuo tenka žmogaus tobulėjimui, jo prasmingam įsitraukimui į savirealizaciją.

Apsilankymu renginį pagerbė ir socialinės apsaugos ir darbo ministrė Algimanta Pabedinskienė. „Labai svarbu parodyti kiekvienam žmogui, kad nepaisant užimamų pareigų, gyvenamosios vietos, jis yra labai svarbus ir reikalingas, – dėkodama universitetui už bendruomeniškumo skatinimo iniciatyvą sakė ministrė. – Malonu, kad jau antrą kartą turime galimybę pasidžiaugti aktyviausiomis bendruomenėmis. Kiekvienas turime širdyje nešioti bendruomeniškumo filosofiją, ir Lietuva bus lyderė tarp lyderių.“

„Pilietišką žmogus yra didžiausia Lietuvos vertybė“, – prieš pradėdant bendruomenių apdovanojimo ceremoniją pabrėžė šios idėjos sumanytojas prof. S. Nefas.

Apdovanojimus įteikė ministrė A. Pabedinskienė ir universiteto rektorius A. Monkevičius.

Vietos bendruomenės lyderio vadybininko apdovanojimas įteiktas Anykščių rajono Naujųjų Elmininkų bendruomenės pirmininkei Dianai Šermukšnienei.

Kretingos rajono Baublių kaimo bendruomenės centras pelnė apdovanojimą „Vietos bendruomenės sėkmės istorija“. Šią bendruomenę pastaruosius trejus metus lydėjo sėkmė. Baubliškiai sugebėjo pritraukti daugiausia ES paramos lėšų Kretingos rajone.

Bendruomeniškiausia seniūnija pripažinta Kėdainių rajono Josvainių seniūnija – seniūnas Algimantas Sirvidas. Šiam apdovanojimui pretendentas savo bendruomeniškumą matavo pagal MRU mokslininkų sudarytą bendruomeniškumo indeksą. Tik, deja, sugedus automobiliiui į apdovanojimo ceremoniją josvainiečiai nespėjo atvykti.

Baublių kaimo bendruomenės centras pelnė sėkmingiausios bendruomenės apdovanojimą, kuris įteikiamas pirmininkei Gražinai Rimkuvieni

Rektorius A. Monkevičius ir ministrė A. Pabedinskienė apdovanojimą įteikė Naujųjų Elmininkų bendruomenės pirmininkei D. Šermukšnienei (viduryje)

Nuo tilto per Nemuno upę galima pamatyti nuostabią Jurbarko panoramą, kurią puošia gotikinės miesto bažnyčios bokštai

LIETUVA nuo A iki Z

NEMUNO PILIŲ KRAŠTAS – JURBARKAS

Jurbarkas pirmą kartą paminėtas 1259 m. P. Duisburgo kronikoje, kryžiuočiams šioje vietoje pasistačius Georgenburgo (Jurgenburgo) pilį. Nuo XIV a. Jurbarkas tapo karališkuoju dvaru.

Šiandien Jurbarkas – gražus, žalias, miškų apsuptas miestas, kurio pakraštyje išlikusios kunigaikščių Vasilčikovų dvaro dvi ofisinės, parkas ir cerkvė. Dvaro sodyboje įsikūręs Jurbarko krašto muziejus, Turizmo ir verslo informacijos centras, eksponuojama Lietuvos memorialiosios skulptūros pradininko Vinco Grybo kūryba. Ryškiausi rajono akcentai – Raudonės ir Panemunės pilys. Veliuonoje – archeologinių piliakalnių kompleksas ir parkas, Seredžiuje – beveik 40 metrų aukščio Palemono kalnas.

Kokie rajono pasiekimai ir artimiausi planai, mintimis dalijasi Jurbarko rajono vadovai.

Rajono meras

SKIRMANTAS MOCKEVIČIUS

Visuomet siekiau ir sieksiu, kad būtume tolerantiški ir vieningi – nepaisant skirtingų religinių įsitikinimų ar politinių pažiūrų. Pagarba, dėmesys ir pagalba kiekvienam žmogui, nepaisant jo amžiaus ar socialinės padėties, turi tapti vienu pagrindinių mūsų prioritetų.

Visą balandžio mėnesį vykstame į susitikimus su rajono gyventojais, kurių metu pristatome savivaldybės tarybos, mero ir administracijos direktoriaus 2015 metų veiklos ataskaitas. Pirmieji susitikimai jau įvyko. Seniūnijų gyventojai galėjo susipažinti su savivaldybės tarybos, komitetų, komisijų, administracijos skyrių veikla, 2015 metų savivaldybės biudžeto pajamomis, išlaidomis, kreditoriniu įsiskolinimu, savivaldybės adminis-

tracijai adresuotais gyventojų prašymais ir skundais, praėjusiais metais baigtais ir pradėtais įgyvendinti projektais. Skiriame laiko ir asmeniniams pokalbiams su gyventojais. Stengiamės įsigilinti į jų rūpesčius ir bandome ieškoti sprendimų.

Ryškiausias praėjusių metų įvykis – pirmą kartą Lietuvos istorijoje įvykę tiesioginiai merų rinkimai, kuriuose pelniau Jurbarko rajono gyventojų pasitikėjimą. Dirbu su bendruomenės išrinkta komanda, todėl labai svarbu telkti bendruomenę ir sprendimams priimti.

Vieni svarbiausių praėjusių metų uždavinių buvo sėkmingai užbaigti pradėti įgyvendinti projektus. Labiausiai nusisekė projektai įgyvendinti pasinaudojant 2007–2013 metų ES parama. Vienas jų – Dvaro parko sutvarkymas. Projektas įgyvendintas bendradarbiaujant su Kaliningrado sritimi (Rusija). Pastatyta kolonada, įrengti dviračių takai. Už šį projektą savivaldybės administracijai įteikta skaidrumo iniciatyvos „Jonvabalai“ statulėlė, simbolizuojanti geruosius atsakingo ir skaidraus ES lėšų naudojimo pavyzdžius. Pasinaudojus ES parama įgyvendintas ir kitas projektas – įrengtas modernus Jaunimo parkas su atskiromis erdvėmis skirtingų pomėgių žmonėms. Jame vykdomos įvairios veiklos, rengiami koncertai. Miesto centre buvusi apleista vieta tapo ne tik jaunimo, bet ir visų jurbarkiečių mėgstama vieta.

2015 metais užbaigta Seredžiaus senelių globos namų rekonstrukcija. Projektas iš dalies finansuotas Europos regioninės plėtros fondo ir Lietuvos biudžeto, taip pat Jurbarko rajono savivaldybės biudžeto lėšomis. Atnaujintas senasis darželio pastatas ir pastatytas priestatas. Taip atsirado daugiau vienviečių kambarių, jie tapo erdvesni, su sanitariniais mazgais, įrengti maldos, užsiėmimų kambariai, žiemos sodas.

Savivaldybės planuose Jurbarko esančių kelių šimtmečių senumo žydų kapinių sutvarkymas, kuris galėtų tapti dar viena paskata turizmui. Didėtų atvykstančių turistų susidomėjimas mūsų krašto istorija ir kultūra.

Gamtinė aplinka sudaro išskirtines sąlygas plėtoti turizmą ir upių laivininkystę – rajoną kerta tarptautinės reikšmės vidaus vandens kelias Nemuno upe Kaunas–Klaipėda. Būtų ekonomiškai naudinga jį atgaivinti.

Siekiamo sudaryti kuo palankesnes sąlygas plėtoti smulkiamajam ir vidutiniam verslui. Norime, kad rajone atsirastų kuo daugiau verslo, turizmo infrastruktūros objektų, todėl esame atviri investicijoms. Stengiamės, kad miesto, rajono gyventojams ir svečiams Jurbarko kraštas būtų dar gražesnis ir patrauklesnis.

Mero pavaduotojas

SAULIUS LAPĖNAS

2007–2013 m. Jurbarko rajono savivaldybė iš ES fondų gavo daugiau kaip 13,6 mln. eurų paramą, kuri buvo suplanuota Tauragės regiono plėtros programoje, ir daugiau nei 8 mln. eurų subsidijas, skirtas Jurbarko probleminei teritorijai. Gauta parama sudarė sąlygas sutvarkyti ne tik Jurbarko miesto, seniūnijų viešąsias erdves, sukuriant naują infrastruktūrą, bet ir palaikyti Lietuvos ekonomiką prasidėjusios finansinės krizės sąlygomis.

2014–2020 metais visai Tauragės regiono – Pagėgių ir Tauragės, Šilalės, Jurbarko rajonų savivaldybių plėtrai numatoma tik apie 31 mln. eurų, o 2007–2013 metais buvo skirta per 51 mln. eurų. Tai 40 proc. mažiau nei ankstesniu laikotarpiu, tad ir Jurbarko galimybės gauti ES fondų paramą taip pat atitinkamai sumažėjo ir Jurbarkas gali pretenduoti tik į kiek daugiau nei 10,5 mln. eurų ES fondų paramą. Daugiau kaip du kartus mažesnė parama verčia ypač atsakingai formuluoti prioritetus 2014–2020 metų laikotarpiui ir ieškoti papildomų galimybių pritraukti ES investicijas į Jurbarko kraštą.

Nors mūsų savivaldybės finansinės galimybės skolingis šiuo laikotarpiu yra ribotos, tačiau pozityvus visų rajono tarybos narių požiūris į bendruomenių teikiamus prašymus prisidėti prie dalinio finansavimo, teikiant paraiškas įvairiausių veiklų finansavimui gauti, nuteikia viltingai. Kviečiu ir raginu bendruomenes kuo aktyviau panaudoti savo galimybes teikiant šias paraiškas, ir net jei kartą nepasisėks – nenuleisti rankų, o bandyti dar kartą.

Administracijos direktorė

VIDA REKEŠIENĖ

Formuodami pirmąjį 2015 metų savivaldybės biudžetą eurais su didžiuliais iššūkiais susidūrė Finansų skyriaus darbuotojai, o vykdant gyvenamosios vietos deklaravimo funkciją – Civilinės metrikacijos skyriaus darbuotojai. Buvo atliekama ir Jurbarko rajono savivaldybės mokyklų tinklo pertvarkymo 2013–2015 metais bendrojo plano rezultatų rodiklių vykdymo stebėseną. Nors darbai nebuvo lengvi, juos visus įvykdėme.

Spalio mėnesį tarybos priimtas sprendimas dėl sekretoriato steigimo inicijavo, kad, siekiant administracijos darbo veiksmingumo ir savivaldybės biudžeto lėšų taupymo, būtų peržiūrėtas ir savivaldybės administracijos darbas. Nesukubėjome imtis reformų. Pirmiausia stebėjome skyrių ir atskirų specialistų darbą ir tik vėliau patvirtinome naują struktūrą, kuri pradėjo veikti nuo balandžio 1 d. Vykdant reformą norėjosi, kad būtų kuo mažiau vadovaujančių ir kuo daugiau dirbančių žmonių, todėl mažinome skyrių vedėjų pareigybės, didindami kitų galimybes spręsti konkrečius uždavinius. Tikiuosi glaudesnio, jaunatviškesnio bendro darbo.

2015 metais baigta Jurbarko rajono Dainių kaimo dalies Užtvankos gatvės, Jurbarko miesto kai kurių gatvių rekonstrukcija, Imsrės upės pakrantė pritaikyta viešajai turizmo infrastruktūrai, suremontuotos Veliuo-

nos miestelyje esančių bendruomeninės paskirties pastatų šildymo sistemos ir atlikti kiti darbai.

Mieste ir kaimuose stiprėja bendruomenių judėjimas. Rajone yra 39 aktyviai veikiančios bendruomenės. Šiame 21 bendruomenė parengė ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos skelbtam konkursui pateikė projektus. Ministerijos patvirtintiems projektams Jurbarko rajono savivaldybė skirs dalinį 10 proc. finansavimą. Teikiamuose projektuose bendruomenės suplanavo tvarkyti viešąsias erdves, rengti stovyklas, plenerus, išvykas, organizuoti veiklas, stiprinančias bendruomeniškumą, sprendžiančias socialines atskirties problemas.

Praejusiais metais rajone veikė 52 meno mėgėjų kolektyvai, kuriuose dalyvavo per 800 įvairaus amžiaus meno mėgėjų. Daug dėmesio buvo skiriama etnografinių regionų savitumų puoselėjimui ir sklaidai. Iš viso 2015 metais rajone surengtas 231 etninę kultūrą puoselėjantis renginys.

Administracijos direktoriaus pavaduotojas

VIKTORAS GANUSAUSKAS

2014–2020 m. – aplinkos tvarkymo laikotarpis. Kiekvienoje prie Nemuno upės esančioje seniūnijoje planuojame įrengti rekreacines teritorijas. Kreipsime dėmesį ir į geriamojo vandens kokybės gerinimą. Jurbarko mieste planuojame įrengti vandens kokybės gerinimo įrenginius, o šešiose gyvenvietėse – geležies šalinimo iš vandens įrenginius.

2014–2020 metų laikotarpiu daug dėmesio bus skiriama ir mokykloms. Planuojame sutvarkyti Jurbarko Antano Giedraičio-Giedriaus gimnazijos vidaus patalpas. Numatytas Jurbarko Antano Sodeikos meno mokyklos atnaujinimas ir priešmokyklinio ugdymo patalpų įrengimas Jurbarko rajono Eržvilko gimnazijoje.

Nebus pamiršti ir kultūros centrai. Planuojame sutvarkyti Jurbarko ir Smalininkų miestų kultūros centrus. Ateinantys metai – intensyvaus darbo metai, kurie tiek iš politikų, tiek iš administracijos vadovų ir darbuotojų pareikalaus daug kruopštaus darbo.

PAMATYKITE IR APLANKYKITE

- Panemunės pilyje turistinio sezono metu eksponuojami Vilniaus dailės akademijos studentų darbai.
- Veliuonoje – archeologinių piliakalnių kompleksas (Gedimino kapo, Ramybės kalno piliakalniai su LDK kunigaikščio Gedimino paminklu, aukuru deivei Velionai, Veliunos dvaro sodyba) ir parkas.
- Seredžiuje – beveik 40 metrų aukščio Palemono kalnas.
- Smalininkų miestelyje – Senovinės technikos muziejus. Prie pat Smalininkų ošia šimtametė, vienintelė Lietuvoje ažuolų alėja, kurioje 186 beveik 4 m apimties ažuolai, jų amžius siekia per 300 metų.
- Viešvilės valstybiniame gamtiniame rezervate auga retų, į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų augalų.
- Panemune nuo Šilinės driekiasi Panemunių regioninis parkas. Nemuno pakrante vingiuoja beveik 25 kilometrų ilgio dviračių trasa.
- Papramogauti ir praleisti laisvalaikį galima Smalininkų kartodrome, Žirniškių kaime įsikūrusiame tankodrome, Seredžiuje esančioje šaudykloje.
- Pažaisti dažasvydį – Veliuonoje, pajodinėti žirgais – Smalininkuose ir Pilies I kaime (Skirsnemunės sen.).
- Baidarių mėgėjams siūloma paplaukioti Mituvos ir Dubysos upėmis.
- Jurbarko mieste teikiamos pramoginio katerio ir dviračių nuomos paslaugos. Visą informaciją apie lankytinas vietas, apgyvendinimą, maitinimą, pramogas ir laisvalaikį, edukacines programas galite rasti Jurbarko turizmo ir verslo informacijos centro tinklalapyje www.jurbarkotic.lt.

Ant Veprių seniūnijos pastato – krintančio meteorito instaliacija primena šio krašto istoriją. „Mes gyvename virš kraterio ant meteorito išmuštų tuštumų“, – paaiškina Ukmergės rajono Veprių seniūnijos seniūnė DALĖ URBONIENĖ (nuotr.).

VEPRIŲ IŠSKIRTINUMAS

Mokslininkai nustatė, kad Juros periode, prieš 165 mln. metų, į šią vietą, kur dabar įsikūręs Ukmergės rajono Veprių miestelis, nukrito 320 m skersmens meteoritas ir išmušė daugiau kaip 550 metrų gylio ir 8 kilometrų skersmens kraterį. Mokslininkų teigimu, meteorito smūgis prilygo 200 000 Hirošimos atominėjų bombų sprogimui ir žemę sukrėtė 6,9 balo drebėjimas. Ugnies ir smūgio banga sunaikino viską, kas gyva, o įvykio pasekmės buvo jaučiamos 1000 kilometrų spinduliu. Meteorito išmušto kraterio plotas – 50,8 kv. km, perimetras – 28,8 km. Šiuo metu krateris yra palaidotas po maždaug šimto metrų storio nuosėdų sluoksniu. Virš šiaurės rytinio kraterio pakraščio ir yra įsikūręs Veprių miestelis.

Beje, su mįslingu akmens nukritimu susijęs ir miestelio pavadinimas. Pasakojama, kad per tas vietas, kur šiandien įsikūrę Vepriai, velnias nešęs didžiulį akmenį. Gaidžiui užgiedojus akmuo nukrito tarp piliakalnio ir Riešės upelio. Gulėdamas akmuo be perstojo kelias dienas ir naktis žviegęs... Nemaalonus balso aidas ėjęs per ežerą ir girias, keldamas gyventojams didelį nerimą. Niekas negalėjo suprasti, ką reiškia tas jo žviegimas. Niekas negalėjo sumanyti, kaip jį nutildyti. Pro šalį keliauęs vienas bajoras iš slavų šalies ir stabtelėjęs prie žviegiančio akmens paklausė: „Co kšičeš jak wiepše? (Ko rėki kaip šernas?)“, ir akmuo nutilęs. Žmogus atspėjo akmens vardą. Nuo to laiko vietovė vadinama Vepriai. O akmuo Vepris. Tačiau vėliau jis buvo suskaldytas ir panaudotas dvaro tvartų statybai.

KASDIENIAI POKYČIAI

Veprių seniūnijoje gyvena apie 1,2 tūkst. gyventojų, o seniūnijos centre – Veprių miestelyje – apie 650. „Seniūnija sensta. Anksčiau turėjome vidurinę mokyklą, bet nuo šių mokslo metų pradžios liko tik pagrindinė, – apgailėstauja seniūnė ir viltingai priduria: – užtat seniūnijoje turime du vaikų darželius. Į juos sunkiai telpa visi norintys. Vepriuose patalpos per mažos, todėl darželį ruošiamės plėsti.“

Seniūnijos veidą keičia įgyvendinami projektai. Atnaujintas mokyklos pastatas. Gražiai įsikūrė ir miestelio bendruomenė. Įrengta salė, į kurią susirenka ir švenčių švęsti, ir pasitarti, ir liūdną valandą gedulingiems pietums. Antrame pastato aukšte įsikūrė vaikų darželis. Suremontuota ir buvusios Sližių mokyklos sporto salės išorė ir vidus, apšiltinta ir apdengta nauja danga dalis patalpų.

Visus seniūnijoje įgyvendintus projektus, vienu svarbiausių smuiku grojant bendruomenėms, sunku ir išvardyti. Kaip tik per projektus įsigyta įranga, kompiuteriai, gražinama aplinka. „Tikimės, kad pavyks rekonstruoti Veprių hipodromo pastatą su tribūnomis Veprių šile, kuriam vyksta seniūnijos Vasaros sporto ir meno šventė. Veprių kaimo bendruomenė nori mokyti piešimo ant šilko, tautinių juostų pynimo, sukurti bendruomenės vėliavą, organizuoti kūrybines dirbtuves, stovyklą, akmens skulptūroje įamžinti Veprių šerną“, – seniūnijos ir bendruomenės planais dalijasi seniūnė.

KULTŪRINIS GYVENIMAS

„Turime Vepriuose kultūros centrą. Vidų susitvarkėme, bet pastato išorę reikia tvarkyti, – sako seniūnė ir ima vardyti mėgėjiškus meno kolektyvus: jaunimo instrumentinį ansamblį, folkloro ansamblį „Geldutė“, vaikų ir suaugusiųjų dramos teatrą, jaunimo modernaus šokio grupę. Veprių kaimo bendruomenę garsina kaimo kapela „Subatėlė“, o Veprių Šv. Mergelės Marijos Rožancinės bažnyčią – sakralinis choras. Visi kartu surengiame įspūdingų švenčių. Tapo tradicija kartu ir Naujuosius metus sutikti. Miestelio gyventojai prieš pusiauaktį susirenka miestelio centre priešais seniūniją, prie degančio laužo pasveikiname vieni kitus ir išsiskirstome. Ir kitų gražių švenčių, tradicijų turime. Matyt, neatsitiktinai Vepriai yra viena iš dešimties Mažųjų kultūros sostinių.“

Miestelis garsus ir savo menininkais. Tai Žentelių dinastija. Savo darbais Veprius puošia ir į senelių gimtinę sugrįžęs menininkas Remigijus Rudokas. Gražus Veprių seniūnijos kraštovaizdis vilioja persikelti ir kitur gyvenančius menininkus.

Kultūrinė veikla garsus ir Veprių seniūnijos Sližių kultūros centras: mišrus vokalinis ansamblis, suaugusiųjų ir vaikų folkloro kolektyvas „Siemanys“ ir „Siemaniukas“, moterų vokalinis ansamblis, vaikų dramos teatras. Respublikinė poezijos šventė „Žydinčios vyšnios šakelė“, savitos Rasų šventės tradicijos, Sližių kaimo bendruomenės kultūrinė veikla, naujai įsikūrusių menininkų Česlovo Lukensko, Rūtos Lukenskienės, Oksanos Judakovos, Arūno Kulikausko kultūriniai idėjų sprendiniai darniai įsilieja į bendrą Veprių seniūnijos kultūrinį gyvenimą.

PLAUKIOJANČIOS EŽERO SALOS

Veprių miestelis įsikūręs ant ežero kranto. Ežeras yra patvenktinės kilmės. Jo išskirtinumas – plaukiojančios salos. Pakilus vandens lygiui ežere, pučiant stipriam vėjui susiformavusios ir plaukiojančios iki 20 arų ežero salos miestelio gyventojams sukelia rūpesčio, kai kėsina užplaukti ant užtvankos ir užtvindyti miestelį.

Igyvendinant projektus prie Veprių ežero įrengtas vienas naujas ir atnaujintas buvęs paplūdimys. „Dabar žmonės turi kur pasimaudyti, pailsėti, – sako D. Urbonienė. – Prie Šventosios įrengtu paplūdimiu mielai naudojasi baidarininkai. Dar vieną paplūdimį įsirengėme prie Bečių tvenkinio.“

VEPRIŲ KALVARIJA

Iš Veprių ežero ištekančias Cedrono upelis primena miestelio sakralines tradicijas. Vepriai garsėja 1846 m. įsteigtomis ir kasmet per Sekmines maldininkų gausiai lankomomis Kalvarijomis. Per pušynus nusidriekęs 5,5 km ilgio ir 35 stočių Kryžių kelias. „Anksčiau prieš Sekmines iškabindavome Kristaus kančias primenančius paveikslus, bet dabar baigiamė įrengti stacionarius“, – pasakoja seniūnė ir prasiauria, kad per vieną Mažosios kultūros sostinės renginių ketina pristatyti turtingą Veprių sakralinį paveldą.

BENDRYSTĖ

Dar vienas Veprių seniūnijos ypatumas – bendrystė. Ar talka, ar šventė, ar koks kitas renginys, energinga seniūnė sutelkia miestelio gyventojus nuo seno iki jauno. „Seniūnui labai svarbu bendrauti su žmonėmis. Seniūnija esame Ukmergės rajono savivaldybės filialas ir geriausiai galime pajusti, ko reikia mūsų žmogui, su kokiais rūpesčiais jis susiduria, – kalba seniūnė. – Labai gerai, kad seniūnija turime savo biudžetą ir mums dėl kiekvienos smulkmenos nereikia lėkti į Ukmergę. Galime pasitaupyti, už sutaupytas lėšas ką reikia pasidaryti.“

Seniūnijoje yra trys seniūnaitijos, kuriose išrinkti seniūnaičiai. Ten, kur nedidelė seniūnija ir veiklios bendruomenės, šios pareigybės, pasak pašnekovės, galėtų ir nebūti. „Daugeliu atvejų seniūnaičių rinkimas daugelyje kaimiškujų seniūnijų yra dirbtinis dalykas. Prašai bendruomenių, kad siūlytų kandidatus. Tuos kandidatus įkalbinėji, kad sutiktų, – mintimis dalijasi seniūnė. – Šiaip ar taip, svarbiausias klausimas visada deriname ir su bendruomenėmis, ir su seniūnaičiais. Miestuose ar didelėse seniūnijose, manyčiau, seniūnaitis yra didelis pagalbininkas seniūnui.“

Pasiteiravus, ką mąsto apie tiesioginius seniūnų rinkimus, D. Urbonienė nusijuokia: „Tiesioginių seniūnų rinkimų nebijau.“

PIRMASIS „VILNIUS TECH PARKO“ BIURAS – JAU ĮRENGTAS

kėdėms. „Kalbant apie įrangą „Vilnius Tech Parko“ komanda nurodė aiškų prioritetą – patogus darbas. Ilgai dirbant kompiuteriu kaip tik geras apšvietimas ir patogus sėdėjimas yra svarbiausi aspektai. Todėl „Vilnius Tech Parko“ apšvietimo sprendimai niekuo nesiskiria nuo Vilniuje šiuo metu įrengiamų moderniausių A klasės biurų, o baldai atitinka aukščiausius reikalavimus.“

„Tokie biurai kaip šis startuoliams siūlomi už 11 Eur už kv. m kainą mėnesiui. Kainai jautresnėms komandoms galėsime pasiūlyti ir kiek kuklesnius biurus mediniuose pastatuose už 6 Eur už kv. m mėnesiui, o Lietuvoje iki šiol nedirbusios komandos galės pasinaudoti lengvo starto galimybe – 3 mėnesius naudotis darbo vietomis nemokamai“, – pasakoja D. Žakaitis.

Individualiai dirbantiems profesionalams bus atvira ir bendro darbo (angl. co-working) erdvė, kurioje visiškai įrengta fiksuota darbo vieta kainuos 179 Eur mėnesiui, o lanksti – 159 Eur mėnesiui.

„Vilnius Tech Park“ jame dirbsiantiems startuoliams siūlys ne tik biurus. Parke veiks rizikos kapitalo fondai „Practica Capital“, „IMI.VC“ ir pradinės investicijas bei mentorystės programą siūlantis akceleratorius „Startup Highway“. Šią savaitę „Startup Highway“ paskelbė atvirą kvietimą startuoliams, o į akceleratorių atrinktos komandos, be kitų akceleratoriaus siūlomų privalumų, turės ir galimybę dirbti „Vilnius Tech Parke“.

Startuoliai taip pat dirbs vienoje erdvėje su ES programos „Horizontas 2020“ finansavimo konsultantais „Alien Technology Transfer“, padedančiais mažoms inovacijoms kuriančioms įmonėms gauti ES finansavimą, ir parko verslo vystymo infrastruktūros partneriais – pirmaujančiomis teisės, komunikacijos, žmogiškųjų išteklių bendrovėmis. Tikimasi, kad naujų galimybių „Vilnius Tech Parko“ nariai ras ir užsienio rizikos kapitalo fondų vizitų bei specialių renginių metu.

Pasak D. Žakaičio, jau derinamos ir paskutinės sutarčių su didžiaisiais nuomininkais detalės, todėl artimiausiu metu „Vilnius Tech Park“ skelbs apie pirmuosius parke įsikursiančius startuolius.

Rinkodaros ir komunikacijos skyriaus inf.

Balandžio 7 d. pristatyta pirmoji visiškai įrengta „Vilnius Tech Parko“ erdvė – pavyzdinis biuras. Kaip tik tokių interjero, baldų ir apšvietimo sprendimų gali tikėtis „Vilnius Tech Parke“ įsikursiantys startuoliai.

Pirmasis pavyzdines darbo vietas įvertino Vilniaus miesto meras Remigijus Šimašius. „Džiaugiuosi, kad darbai pajudėjo ir greitai Vilniuje džiaugsimės viena progresyviausių regione technologinių erdvių su tarptautine verslo bendruomene. Per pastaruosius porą mėnesių „Vilnius Tech Parko“ komanda padarė tikrai nemažą proveržį, tiek pritraukdama naujas bendroves, tiek pelnydama Rytų kaimynų startuolių susidomėjimą. Visiškai išnaudojant parko potencialą, miesto centro artumą ir vietinę stiprią bendruomenę, ilgainiui tai taps puikia erdve keistis patirtimi, kontaktais, kūrybiniais sprendimais startuoliams iš viso regiono. Džiaugiuosi, kad Vilniaus miesto komanda dalyvauja šiame projekte“, – atkreipė dėmesį meras.

Šiuo metu „Vilnius Tech Parko“ pastatuose triūsia net dešimties skirtingų bendrovių statybininkai, apdailininkai, iš viso daugiau nei 100 specialistų, kurie darbus turėtų užbaigti iki liepos pabaigos.

„Pirmyn judame visu greičiu. Įrengti erdvę, kuri tiksliai parodytų, ko startuoliai gali tikėtis, paskatino pačių startuolių klausimai apie tai, kokius baldus ir kokią įrangą „Vilnius Tech Park“ pasiūlys“, – pasakoja VšĮ Vilniaus technologijų ir meno centro direktorius Darius Žakaitis (*kairėje*).

Pasak „Vilnius Tech Parko“ interjerus planuojančios „A2SM“ architekto Aurimo Sasnausko, planuojant „Vilnius Tech Parką“ siekiama suderinti istorinę aurą ir modernią erdvę, kurioje galėtų patogiai dirbti jauni ambicingi verslai.

Ypatingas dėmesys visose planuojamose biurų erdvėse atiteko apšvietimui ir